

Zemlja je živo bitje, ne sredstvo za izkoriščanje

DECO 25.3.2008

MARIBOR – Združenje za razvoj miroljubnega kmetijstva je na vlado naslovilo pobudo za omembo tovrstnega načina kmetovanja v novem zakonu o kmetijstvu, ki je v pripravi. Pooblaščenec združenja Vlado Began je pojasnil, da sta v predlogu zakona ob navadnem, konvencionalnem kmetijstvu navedena le ekološko kmetovanje in integrirana pridelava. Združenje predlaga, da se miroljubno kmetijstvo v zakonu opredeli na splošno in uredi s podzakonskimi predpisi.

Po besedah **Vlada Begana** je miroljubno kmetijstvo ustavno popolnoma nesporno, česar o konvencionalnem ni mogoče trditi. Miroljubno kmetijstvo varuje naravo, saj ne uporablja ne kemije, ne živali ne gnoja: »Vse to je v skladu s cilji kmetijske politike v Sloveniji: trajno ohranjanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč, ohranjanje narave in kakovostna hrana. Miroljubni kmetje zemlje ne jemljejo kot sredstvo za izkoriščanje, temveč kot živo bitje.«

Miroljubno kmetijstvo ohranja biotsko raznovrstnost in razmere za življenje, varuje ustavno pravico do zdravega okolja, kratka, je ustavno nesporen tip kmetijstva, je prepričan Began. Konvencionalno kmetijstvo ima po njegovem mnenju veliko spornih točk: »Organizacija Združenih narodov je izdala poročilo, da je živinoreja največja grožnja okolju, saj ustvari več to-

plogrednih plinov kot celoten svetovni promet. Za pridelavo kilograma govedine je potrebnih devet kilogramov žita. Ni torej problem, da bi bilo hrane premalo, problem je živinoreja.« Postregel je še s podat-

Medtem ko je miroljubno kmetijstvo pri nas šele v povojih, saj združenje za zdaj šteje le šest kmetij, pojasnjuje predsednik Stanko Valpatič, je v Nemčiji tovrstna pridelava hrane znana že četrto stoletje. »Tako je mogoče pridelati dovolj hrane in nihče ne bi trpel lakote,« je prepričan. Namen združenja je sicer izboljšati razmere v kmetijstvu in naravi ter zavzemanje za odpravo živinoreje. Zato najbrž ni presenetljivo, da lahko član združenja postane le kmet, ki je vegan ali vsaj vegetarijanec.

kom iz ZDA, kjer več kot tretjino vseh surovin in fosilnih goriv porabijo za vzrejo živali, namenjenih za prehrano ljudi.

»Če bi vsi postali vegetarijanci, bi lahko nadzorovali podnebno segrevanje,« se je Began navezal na nekega angleškega fizika. »Znanstveno je dokazano, da so vegetarijanci bolj zdravi in živijo dlje.« Pri tem je med vrsticami okrcal še akcijski načrt razvoja ekološkega kmetijstva v Sloveniji, ki do leta 2015 na 20 odstotkih kmetijskih površin predvideva ekološko pridelavo hrane. To po Beganovih besedah pomeni, da se bo 80 odstotkov kmetijskih površin še naprej uničevalo, zato v združenju predlagajo čimprejšnjo odpravo konvencionalnega kmetijstva. Zadnje namreč z vplivom na globalne vremenske spremembe ogroža tudi miroljubno kmetovanje, je opozoril Began.

ROBERT GALUN

Gospodarji kmetij morajo biti vegetarijanci

Združenje za razvoj miroljubnega kmetijstva je na vlado Republike Slovenije naslovlilo pobudo, ki se nanaša na predlog novega zakona o kmetijstvu

ZLATKA RASHID

"Lani smo tudi v Sloveniji ustanovili Združenje za razvoj miroljubnega kmetijstva. Za zdaj šteje šest kmetij s Kozjanskega in Štajerske. Izkušnje prenašamo iz Nemčije, kjer se klime prijazno miroljubno kmetijstvo, brez množične živinoreje, brez gnojenja z gnojem in gnojnicami in brez kemije, razvija že skoraj 25 let. Na kratko: gre za vztrajanje na poti v duhu gesla zdrava tla-zdrava rastlina-zdrava hrana-zdrav človek," je na tiskovni konferenci v Mariboru povedal Stanko Valpatic, predsednik združenja, in poudaril da združenje, ki ima sedež v Oostrožnem pri Ponikvi, deluje na območju celotne Slovenije.

"Naš cilj je, da se nam pridruži čim več kmetov (gospodarji kmetij morajo biti vegetarijanci), kajti miroljubno kmetijstvo pomeni rešitev za človeštvo, ki že predolgo brezumno izkorišča naravo. Ta se nam vsak dan bolj maščuje, temu pa smo vedno pogosteje priče tudi v Evropi (vetrovi, poplave itd.)," je še opozoril Valpatic, pridružil pa se mu je tudi Vlado Began, odvetnik in pooblaščenec združenja. Began je predstavil pobudo, ki jo je omenjeno slovensko združenje naslovlilo na vlado Republike Slovenije in se nanaša na predlog novega zakona o kmetijstvu. Ta je v pripravi, Združenje za razvoj miroljubnega kmetijstva pa predlaga, da se tudi ta način kmetovanja opredeli v tem zakonu. Podobno, kot je to narejeno za ekološko kmetijstvo.

"Po akcijskem načrtu razvoja ekološkega kmetijstva v Sloveniji naj bi bilo do leta 2015 vključenih v ekološko kmetovanje le 15 odstotkov kmetijskih gospodarstev, oziroma 20 odstotkov kmetijskih zemljišč v uporabi. To je prav gotovo pomembno povečanje, ni

pa nobena rešitev, saj bo po tem načrtu leta 2015 še vedno na 80 odstotkih kmetijskih površin potekalo konvencionalno kmetovanje, ki uničuje okolje oziroma naravo, škoduje klimi in proizvaja za ljudi nevarno hrano, vključno z mesom," je razložil Began, oba z Valpaticem pa opozarjata, da je takšna vizija zelo črna. Edina pravilna rešitev, ki je tudi v skladu s slovensko ustavo, je popolna opustitev konvencionalnega kmetijstva. V celoti naj bi prešli na kmetijstvo brez živinoreje in brez uporabe zemlji škodljivih snovi.

"Dlje ko bomo odlašali, več bo uničene narave, slabša bodo tla, klimatske spremembe bodo hujše. Za en kilogram govedine je namreč potrebnih 9 kilogramov žita. Torej ni problem pre malo hrane, problem je v živinoreji, ki proizvaja celo več toplogrednih plinov kot motorni promet!" sta Valpatic in Began postregla tudi z povsem natančnimi podatki. Na razgovor s predstavniki ministrstva za kmetijstvo pa Združenje za razvoj miroljubnega kmetijstva še vedno čaka.

Odgovorov na vprašanje, kaj je bridž, je veliko. Miselna igra, razburljiva, inteligentna in družabna igra, kraljica iger s kartami, odlični trening možganov, šport... je le nekaj opisov igre štirih ljudi z 52 kartami štirih barv z napovedjo vzetkov. (Marko Vanovšek)

Bridž ni le igra s kartami

Bridge klub Maribor slavi letos 50-letnico obstoja in delovanja

ZMAGOMZI

Kaj je bridž? Odgovorov na to vprašanje je veliko. Ljudje, ki se ukvarjajo z bridžem, imajo za to igro različne razlage. Nekateri pravijo, da je bridž več kot le igra s kartami, drugi prisegajo, da je bridž miselna igra, tretji, da je razburljiva, inteligentna in družabna igra, nemalo jih trdi, da je bridž kraljica iger s kartami, odlični trening možganov, mnogi trdijo, da je bridž tudi šport. Najbolj splošno bi bridž opisali kot igro štirih ljudi z 52 kartami štirih barv z napovedjo vzetkov.

Bridž je zelo razširjena igra po vsem svetu, z njim si prosti čas krajša več kot sto milijonov ljudi, krovna organizacija World Bridge Federation pa združuje več kot milijon igralcev iz 120 držav. Bridž je priljubljen tudi v Sloveniji, med najstarejše slovenske bridž klube pa spada Bridge klub Maribor.

Nekaj časa so ga igrali v ilegali

"Naš klub bo letos praznoval pol stoletja obstoja in uspešnega delovanja. Klub je v začetku leta 1958 ustanovila skupina mariborskih intelektualcev, med katerimi velja omeniti predvsem dr. Romana Klasinca, dr. Janeza Nemca in Franca Venturinija. Član je bil tudi takratni partijski sekretar Milan Apih. Klub je zaradi pritiska partijske oblasti, ki so menile, da je bridž buržoazna igra, nekaj časa deloval v ilegali," pravi Edvard Čadež, ki je že več kot deset let predsednik Bridge kluba Maribor. Čadež ima svojo razlago o bridžu: "Bridž je igra s kartami, kjer skušata partnerja z uporabo dogovorjene licitacijskega sistema čim točneje opisati svoje karte s ciljem, da z izmenjavo informacij o moči in razdelitvi kart skušata napovedati najbolj optimalno vrsto in višino igre, ki prinaša največjo nagrado in daje najboljši rezultat."

Klub ima približno 40 članov

Prve klubske prostore je imel mariborski Bridge klub na Udbi, nato v Turistu in zatem dolga leta v hotelu Slavija. "Ko se je začel stečajni postopek hotela Slavija, smo iskali nove prostore. Dobili smo

jih v motelu Mariča v Pesnici, a ko so Terme motel zaprle, smo spet bili brezdomci. Zatočiče smo našli v bifeju Bar stadion, ki deluje pod okriljem ZSD Maribor, a je bil, podobno kot večina prejšnjih, utensjen, zato smo bili zelo veseli ponujene roke sodelovanja šahovskega kluba Branik, tako da zdaj delujemo v prostorih tega kluba v Ulici talcev 1 v Mariboru. Odlična lokacija in primerna velikost prostorov omogočata nadaljnji razvoj našega kluba," dodaja Čadež.

V Sloveniji deluje pod okriljem Bridge zveze deset klubov s približno 200 igralci. Mariborski je najstarejši in tudi dokaj uspešen, je tudi prvi klub pri nas, ki je začel gojiti tekmovalni bridž. Člani kluba uspešno nastopajo na različnih tekmovalnih. Klub ima približno 40 članov, ki igrajo vsako sredo od 17. ure in vsak petek od 18. ure. "Naše 50-letno uspešno delovanje bomo proslavili z izvedbo velikega vseslovenskega in mednarodnega odprtega turnirja. Ta bo 17. maja v hotelu Habakuk. Upam, da bo turnir dobra promocija bridža, da bo privabil veliko gledalcev in da se bo kateri od njih tudi ogrel za to privlačno igro in se nam pridružil v klubskih prostorih," je sklenil Edvard Čadež.

MARIBOR DANES, JUTRI

Dežurni zdravniki - Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolica Maribor, Ulica talcev 9, sprejema naročila za zdravnikov obisk na domu na telefonski številki 33-31-888, dnevno od 9. do 22. ure. Obiski se izvajajo od ponedeljka do sobote med 15. in 24. uro, v nedeljo in praznikih med 9. in 24. uro.

Dežurna služba za predšolske otroke in mladostnike je ob sobotah od 14. ure do 19.30 in ob nedeljah ter praznikih med 8. in 20. uro v l. nadstropju dispanzerja za otroke, Vošnjakovca 2. Informacije lahko dobite na telefonski številki 22-86-312. Ambulanta za nujno medicinsko pomoč deluje v Splošni bolnišnici Maribor, Ljubljanska ulica 5, v urgentnem centru - v pritličju stolpnice (kirurgija) - od ponedeljka do petka od 19. do 7. ure naslednjega dne, v soboto od 14. ure in vse do ponedeljka zjutraj do 7. ure; ob praznikih je delovni čas enak kot v nedeljo.

Zobozdravstvena dežurna služba: ob sobotah v zobni ambulanti v Svetozarevski 21 (pritličje nove stavbe) od 7. do 12. ure; ob nedeljah in praznikih od 8. do 13. ure prav tako v zobnih ambulantah v Svetozarevski 21. Zaradi spremembe delovnega časa paciente obveščamo, da ob petkih zobozdravstvene ambulante za odrasle delujejo do 14. ure.

Ambulanta za osebe brez zdravstvenega zavarovanja s pripadajočo svetovalnico deluje v Strossmayerjevi 15 v Mariboru (prostor Škofijske karitas Maribor). Delovni čas je od ponedeljka do četrtega od 8. do 13. ure, zdravnik je prisoten vsak ponedeljek med 16. uro in 17.30, ob sredah in četrčkih od 10. ure do 12.30, vsak drugi in tretji teden v mesecu ob sredah pa tudi od 15. ure do 16.30. Informacije na telefonski številki 0590 80 359.

Dežurna lekarna - Dežurna lekarna v Mariboru je zdaj lekarna Tabor v Ljubljanski ulici 9, pri vhodu v bolnišnico. Odprta je 24 ur dnevno - do 21. ure je mogoče dobiti zdravila, kozmetične in druge pripomočke v lekarni, po 21. uri pa pri linici.

MB-zibelka - V mariborski porodnišnici so rodile: **Petra Car** dečka (3500 g, 50 cm), **Mihrija Štala** dečka (2860 g, 49,5 cm), **Natalija Dolenc** deklico (3100 g, 49 cm), **Katja Jurkovič Urleb** deklico (3810 g, 50 cm), **Mirjana Gavrilović** dečka (3790 g, 53 cm), **Marta Vezenc** deklico (2440 g, 44 cm), **Andreja Furlan** dečka (3160 g, 49,5 cm), **Marija Ažman** dečka (3860 g, 53,5 cm), **Klementina Pukšič** dečka (3950 g, 51,5 cm), **Milanka Lepir** dečka (4000 g, 51,5 cm), **Katja Barišič** deklico (2540 g, 47 cm), **Andreja Trstenjak** dečka (3220 g, 48 cm), **Marija Kolečnik** dečka (2650 g, 46 cm), **Mojca Plazar** deklico (2490 g, 47 cm), **Martina Praprotnik** deklico (2500 g, 46 cm), **Stanislava Kramberger** deklico (3400 g, 51 cm), **Barbara Požek** deklico (3050 g, 46 cm), **Brigita Babič** deklico (3070 g, 48,5 cm), **Lidija Hrovat** dečka (4160 g, 53 cm), **Naza Nosaj** deklico (3370 g, 49 cm), **Tanja Podgoršek** deklico (2790 g, 47,5 cm), **Irena Daks** dečka (4230 g, 53 cm), **Zlata Viher** deklico (3030 g, 46 cm), **Janja Vogrin** deklico (3660 g, 51,5 cm). Čestitamo.

Minerali in fosili - Srednja ekonomska šola Maribor vabi na otvoritev in ogled razstave Minerali in fosili. Otvoritev bo danes, v sredo, ob 13. uri v avli šole. Po razstavi bo predavanje profesorja **Vilija Podgorška** z naslovom Sprehod v svet fosilov in mineralov.

Občni zbor DU Ruše - Društvo upokojencev Ruše vabi na redni letni občni zbor, ki bo v četrtek, 27. marca, ob 16. uri v Domu kulture v Bistrici ob Dravi.

Zadnje slovo - Pogrebi danes, v sredo, 26. marca Pokopališče Pobrežje, Viktor Divjak - ob 12.15.

Prireditve ob materinskem dnevu

KKID sv. Jožefa delavca Rače v sodelovanju z občino Rače - Fram vabi ob materinskem dnevu na ogled drame odrešenja Leta nič, en dan potem, ki bo v petek, 28. marca, ob 18.30 v kinodvorani Rače in izvedbi ljubiteljskega gledališča Teharje - Celje. KUD Spodnja in Zgornja Gorica prav tako v sodelovanju z občino PGD - Fram pripravja za petek še družabni večer ob materinskem dnevu v dvorani PGD Gorica. Srečanje bodo pričeli ob 19. uri s kratkim kulturnim programom, sledile bodo obdaritev žena, večerja in zabava ob živi glasbi. Društvo podeželskih žena Klasje Rače, Društvo žena Pohorje in občina Rače - Fram pa danes ob 19. uri organizirajo predavanje Lidije Kociper Vloga ženske v družini, družbi in alkoholizmu. Predavanje bo v beli dvorani gradu Rače, vstopnine ni. (jmc)

Zdravstvene meritve v Pesnici

Krajevna organizacija Rdečega križa Pesnica pri Mariboru v sodelovanju z Društvom za zdravje srca in ožilja za Maribor in Podravje vabi na merjenje krvnega pritiska, količine holesterola in sladkorja v krvi, ki bo v petek, 28. marca, od 8. do 11. ure v prostorih Krajevne skupnosti Pesnica. (mbk)

Čistilna akcija v Račah

Lovska družina Rače bo v soboto, 29. marca, ob 8. uri organizirala tradicionalno čistilno akcijo. V njej bo sodelovalo okrog 500 otrok iz osnovnih šol Rače, Slivnica in Miklavž na Dravskem polju z ravnatelji in učitelji. Udeležbo so potrdili tudi gasilci PGD Rače in PGD Podova, delavci občine Rače - Fram in lovci Lovske družine Rače. (mbk)

BORZA ZNANJA

ZNANJE IŠČE

Igranja na škotske čude se želi naučiti naša članica. Gospa iz Maribora išče mojstra, ki bi jo naučil izdelati ogrlico iz posebnih ploščatih školjčic. Stare obrti, izdelovanja klobukov, bi se želeli naučiti naši članici.

ZNANJE NUDI

Morda koga zanima, kako vetrna energija poganja mlin in melje moko ali kako se stiskajo bučna semena. Vse to vam v prijetnem kmečkem okolju predstavi naš dolgoletni član. Gospod iz Maribora pomaga pri uvajanju v digitalno fotografijo, prenosu na internet in delu s fotoprogrami. Informacije o ribogojstvu vam posreduje naš član.

BORZA ZNANJA Maribor deluje pri DOBI v Prešernovi ulici 1 od ponedeljka do četrtega med 9. in 15. uro, telefon 02/228 38 55, elektronski naslov je maribor@borzaznanja.si.